

Vlaams
Parlement

vergadering **C1**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 27 september 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de plannen voor een Vlaamse Netflix – 2405 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de impact van het sociaal plan op het cultuuraanbod van de openbare omroep – 2459 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomstvisie van de VRT omtrent haar cultuuraanbod en de rol van Klara hierin – 2477 (2017-2018)	10
Bijlage	11

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de plannen voor een Vlaamse Netflix – 2405 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, minister, ongeveer een maand geleden was ik aanwezig toen de CEO's ad interim van Medialaan naar aanleiding van hun najaarsprogrammatie hun plannen voorstelden om samen met de andere Vlaamse zenders een betalende, reclamevrije Vlaamse streamingdienst voor kwaliteitsfictie van eigen bodem, dan wel aangevuld met internationale reeksen en films, dus een zogenaamde Vlaamse Netflix, uit te bouwen en ter zake naar een hogere versnelling te schakelen door gesprekken aan te knopen met VRT en SBS. Wat werd daar onder andere gezegd? Ik citeer: "We kunnen niet langer lijdzaam toezien hoe Netflix ook onze contreien veroverd. In andere landen, Frankrijk en Groot-Brittannië onder meer, worden dergelijke initiatieven nu al genomen. Als we willen dat Vlaamse fictie overleeft, moeten we nu iets doen. Vlaanderen is zo klein dat we gedoemd zijn samen te werken. Daarom knopen we heel binnenkort gesprekken aan met de andere omroepen. (...) Ons plan is concreet, maar niet te nemen of te laten. Het is een aanzet om de discussie te openen. Daarom kunnen we er in de pers nog maar weinig over kwijt. Alleen dat het op basis van abonnementen zou werken, en dus reclamevrij zou zijn." Dat stelden de verantwoordelijken van Medialaan in De Standaard van 24 augustus.

Ook Paul Lembrechts, de CEO van de VRT, liet eerder al verstaan dat hij een Vlaams fictieplatform een prima idee vindt. Hij neemt een voorbeeld aan Frankrijk: daar hebben in juni France Télévisions en de commerciële omroepen de handen in elkaar geslagen en het platform Salto voor alle Franse televisiecontent in het leven geroepen. Op Radio 1 zei Lembrechts daarover het volgende: "Het hoeft bij ons niet hetzelfde te zijn, maar in een kleine markt als Vlaanderen met mondiale concurrentie moeten we ons beraden hoe we een gezamenlijk antwoord kunnen verzinnen. (...) Alleen al de technologie op elkaar afstemmen kan baten. (...) Zowel de mediagebruiker als de omroepen hebben er belang bij dat ze elkaar kunnen vinden, want in dat steeds grotere internationale aanbod zijn Vlaamse producties moeilijk te vinden. (...) We moeten er ambitie insteken. Laten we hopen dat we naar een of ander plan kunnen gaan in 2019."

Medialaan kiest er dus bewust voor om de samenwerking in eerste instantie uit te bouwen met de zenders en niet met de distributeurs. Nochtans toonde ook Proximus eerder al interesse voor de uitbouw van een Belgische Netflix. Proximus biedt zelf op dit moment al Netflix aan op zijn eigen digitaal platform. Dat de andere grote distributeur, Telenet, eigenaar is van SBS, zal het debat natuurlijk niet vergemakkelijken, aangezien Telenet zelf al actief is als streamingdienst, met Play en Play More, en allicht nog andere plannen heeft, en het aan de decretale investeringsverplichting voldoet door in lokale eigen reeksen te investeren, zoals Chaussée d'Amour en De Dag. Bovendien heeft Telenet een exclusief partnership met HBO, de Amerikaanse concurrent van Netflix voor het aanleveren van topfictie.

Een maand geleden hoorden we daar een opvallend nieuw element in het debat: Medialaan vroeg toch wel uitdrukkelijk ook financiële steun van de Vlaamse overheid voor de uitbouw van die Vlaamse Netflix. Tegelijkertijd kondigde Medialaan de lancering aan in oktober, dus heel binnenkort, van VTM GO. Dat zal een gratis digitaal platform zijn voor alle Medialaanzenders ter vervanging van de gratis versie van Stiepie, maar ook hun antwoord op VRT NU, want naast live en

uitgesteld kijken zal men dan ook reeksen uit het Mediaaanarchief kunnen herbekijken. De gratis versie Stieve Free verdwijnt dus, maar de betalende versie Stieve Premium, waarop ook de andere Vlaamse zenders te zien zijn, blijft tot nader order bestaan.

Minister, dat roept natuurlijk wel wat vragen op. Wat is volgens u het verschil, en de meerwaarde voor de Vlaamse kijkers, tussen Stieve Premium, VRT NU, Play More en de mogelijke plannen nu voor een Vlaamse Netflix? In welke mate bent u ondertussen betrokken bij de gesprekken tussen de drie Vlaamse tv-zenders Mediaaan, SBS en VRT? Welke concrete vragen ter ondersteuning van de plannen voor een Vlaamse Netflix werden reeds gesteld aan u? Welke concrete ondersteunende rol ziet u zelf voor de snelle realisatie van zo'n Vlaamse streamingdienst voor audiovisuele producties? In welke mate is, kan of moet het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) daarbij worden betrokken? In welk budget kan daarvoor worden voorzien? Is er eventueel al een marktonderzoek gedaan naar de bereidwilligheid van de Vlaming om te betalen om uiteindelijk een beperkt aantal reeksen van eigen bodem te zien die hij vaak al op tv heeft gezien? Is men bereid om nog een abonnement te nemen boven op Netflix en pakweg Play More of Play Sports? Op den duur wordt het wel heel veel voor de mensen. Hoe schat u de gevolgen in voor de totale financieringsproblematiek van Vlaamse fictie, die tegenwoordig vaak geld haalt uit een samenwerking met buitenlandse zenders, wat wel goed is, of via Netflix, zoals met Tabula rasa en Beau Séjour?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mediaaan maakte inderdaad plannen bekend over wat in de media wordt omschreven als een Vlaamse Netflix. Men zou ook 'Netvlix' kunnen zeggen. Mediaaan wil daarover gesprekken voeren met de andere omroepen of is die gesprekken reeds aan het voeren. Mediaaan heeft niet meegedeeld hoe het er concreet zal uitzien. Ik kan dan ook geen uitspraken doen over het initiatief in detail en hoe het zich verhoudt tot andere initiatieven en platformen. Ik juich wel toe dat onze Vlaamse omroeporganisaties nadenken over hoe ze zich moeten positioneren tegen de toenemende druk van internationale spelers en in verband daarmee initiatieven nemen.

Dit is inderdaad een initiatief van Mediaaan. De overheid is hier vooralsnog niet bij betrokken, althans niet formeel, moet ik zeggen. Er is sprake van drie zenders en drie dienstenverdelers die hier in eerste instantie bij zouden kunnen worden betrokken, naast andere stakeholders, dus ik heb hierover al wel informele contacten met drie belangrijke spelers gehad, maar er is vooralsnog geen dossier. Er is een aankondiging, en we wachten dus toch nog op meer. Ik kom daar zo meteen op terug.

Ik heb van Mediaaan of van een andere omroeporganisatie nog geen enkele vraag gekregen ter ondersteuning van de plannen voor een Vlaamse Netflix. Ik beschik voorlopig ook niet over concrete informatie over het initiatief van Mediaaan om hierover uitspraken te kunnen doen. Uiteraard zal ik zulke vragen, als ze gesteld zouden worden, met veel belangstelling bekijken. En ik ben uiteraard steeds bereid om met de Vlaamse omroepen of met elke andere betrokken partij hierover het gesprek aan te gaan.

Ik heb Econopolis de opdracht gegeven om te onderzoeken welke abonnementsformules de dienstenverdelers hebben ontwikkeld sinds digitale televisie in Vlaanderen wordt aangeboden en welke manieren de omroepen hebben ontwikkeld om hun omroepsignaal bij de kijker te brengen en de geldstromen die daarmee gepaard gaan. Daarbij zal ook telkens onderzocht worden hoe de kijker op die ontwikkelingen heeft gereageerd. Ik verwacht de resultaten van het onderzoek in de loop van november.

Uw laatste vraag ging over de aansluitende financieringsproblematiek van de Vlaamse fictie in het algemeen. Het decreet van 29 juni 2018 wijzigde artikel 157 van het Mediadecreet. Daardoor worden niet-lineaire televisieomroeporganisaties verplicht om 30 procent van hun catalogi te reserveren voor Europese producten en die producties de nodige aandacht te geven. Daarnaast moeten niet-lineaire televisieomroeporganisaties ook investeren in Vlaamse audiovisuele producties, hetzij rechtstreeks, hetzij door een bijdrage te leveren aan het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). De verdere uitwerking zal gebeuren in een besluit van de Vlaamse Regering, dat momenteel wordt voorbereid. Dat is in een verregaande staat van gereedheid. Ik beschik echter over te weinig informatie over het initiatief van Medialaan om nu al te kunnen inschatten of en in hoeverre de nieuwe regels invloed zullen hebben op het nieuwe initiatief.

Tot zover de formele kant van mijn antwoord, voorzitter. Ik wil nu enkele beschouwingen wijden aan de achterliggende vragen. Ik ben absoluut een voorstander van dit initiatief, als het gerealiseerd kan worden. Maar ik ga een aantal grote bedenkingen maken. Ten eerste: de vorm. Ik duid niemand ten kwade, maar het is altijd delicaat als één speler publiekelijk iets aankondigt ten aanzien van anderen. Dat is altijd moeilijk. Men mag dat doen, ik heb daar ook geen enkel probleem mee, dat is het initiatiefrecht van elke speler, maar soms is het ook goed om in de luwte rond de tafel te zitten en te kijken wat er kan gebeuren. We zullen zien.

Ten tweede: we hebben een aantal voorbeelden die aangeven hoe moeilijk het is. We hebben Stievie, dat een bilateraal gegeven is. Stievie werkt, al zijn de cijfers daarover niet publiek beschikbaar en bediscussieerbaar. Maar dat is een bilateraal gegeven, één op één. Men zou ervan kunnen uitgaan dat dat iets gemakkelijker is dan met heel veel spelers. En anderzijds hebben we Media ID gehad. Daar kom ik, om allerlei redenen, liever niet op terug. Dit is veel moeilijker dan Media ID. De lat ligt hier vele malen hoger.

Kan men met verschillende spelers, rekening houdend met de Belgische en Europese mededingingswetgeving en de concurrentie die die spelers met elkaar hebben, wat ook goed is voor de markt, tot een bepaalde gezamenlijk gedragen oplossing komen? Dat is een open vraag, niet gemakkelijk. Dat ligt niet aan de spelers, maar gewoon aan de uitdaging.

Men zal in voorkomend geval ook een technisch platform moeten maken waarop dit kan draaien. Dat zal toch wel serieuze investeringen vragen. Dat is niet zo evident. Technisch kan dat natuurlijk, maar de eerste vraag is moeilijker dan de tweede.

De return van een dergelijke operatie, een Vlaamse Netflix, moet bovendien nog becijferd worden. De eerste informele cijfers die ik daarover krijg, zijn redelijk beperkt. Het is dus niet onmogelijk om het te doen, maar of het dan werkelijk een grote economische levensvatbaarheid heeft, is te bekijken.

Daarom zal de studie van Econopolis ons wel helpen, mevrouw Brouwers, omdat we daar vanuit de overheid ook zelf mee kunnen benchmarken. Qua timing is het misschien niet slecht dat we in november weten wat het concrete voorstel van Medialaan is, of er een concreet voorstel is, en hoe we dat kunnen koppelen aan de dingen die we dan weten. Dan kunnen we waarschijnlijk een breder debat hebben.

Daarnaast zijn er nog redelijk wat hordes te nemen. Ik wil het maar volledigheidshalve meegeven, niet om te zeggen dat ik het initiatief niet genegen ben. Op dit ogenblik brengen alle zenders samen tien tot twaalf Vlaamse series per jaar op de markt. En dat is misschien zelfs al veel. Tien zal wel lukken, twaalf is te veel. Is dat voldoende om de verwende kijker, die uiteraard graag naar Vlaamse fictie kijkt, maar ook naar andere dingen, te overhalen? Dat is te bekijken.

Ik geef u enkele formele antwoorden en wat andere beschouwingen. Ik denk dat we in november meer zouden moeten weten. Is er een concreet voorstel? Wat hebben de gesprekken, die er wel degelijk zijn tussen de verschillende spelers, dan al met zich meegebracht? En kunnen wij vanuit de overheid, met onze bijkomende informatie uit de studie van Econopolis, dan bepaalde zaken doen? Ik laat de deur meer dan op een kier, maar op dit ogenblik is het nog een aankondiging.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik ben zeer benieuwd, minister, naar de studie waarvoor u de opdracht gegeven hebt. Dat is zeer proactief van u, zodat we in november al wat meer gaan weten. Hopelijk hebben de zenders tegen dan ook al een iets concreter voorstel. Die aankondiging is ook nog maar ongeveer een maand geleden gebeurd. Ik had toch gedacht dat er al wat meer inhoud van naar buiten zou zijn gekomen tegen dat we de vraag hier konden stellen. Het is allemaal een beetje voorbarig op dit moment.

Ik deel voor een stuk uw meer algemene bedenkingen. Het was ex-collega Carl Decaluwé, die intussen andere functies uitoefent, die hier zoveel jaar geleden nog zei dat het kijk- en luistergeld dan wel werd afgeschaft, maar dat tv-kijken nog nooit zo duur zou zijn geweest voor de mensen.

Stilaan merken we, als je alle bestaande abonnementen wilt nemen, wordt dat voor de kijker een dure zaak. Als dit erbovenop komt en extra is, dan is dat weer bijbetalen. Is dat een zaak die men kan integreren? Dat zou misschien beter zijn. Maar ik besef de moeilijkheid om met zoveel spelers, die meer concurrenten dan concullega's zijn, op een goede manier te werken.

Aan de andere kant vormen we een heel kleine markt. Het aantal producties van fictie daalt jaar na jaar. Ik geloof dat Mediaaan er nu één had voor het eerste deel van het jaar, het eerste semester. Dat is bijzonder weinig; vroeger waren er altijd minstens twee. Ik weet niet goed hoe het voor de anderen zit. Ik heb dat niet nagekeken, maar het daalt. Men moet natuurlijk wel voldoende productie hebben, voldoende aanbod, om zoiets goed op dreuf te krijgen. Alleen de oude series, dat is onvoldoende, en die kunnen we nu ook al bekijken via Play.

Wat willen we precies bereiken? Hoe kunnen we het VAF daarbij betrekken om ook de productie misschien wat weer aan te zwengelen? Misschien moeten we dat binnen een groter geheel durven bekijken dan alleen maar wat er nu aangekondigd is en waar we niet veel zicht op hebben wat het eigenlijk is. Het is aan ons als politici om het grote geheel in ogenschouw te nemen. Als het allemaal niet zou lukken, maar ik geef het zeker een kans: 'if you can't beat them, join them', moeten we dan niet met grote spelers, maar dat is een ander verhaal, deftige afspraken maken? U bent daar ook mee bezig, dat is een vraag die ik niet gesteld heb. Het is een beetje kiezen tussen de twee.

Ik ben voor een Vlaamse Netflix, of een Netvlix, dat vond ik wel goed gevonden, versta me niet verkeerd. Ik hoop dat het lukt, maar ik zie ook de valkuilen. Ik kijk met heel veel belangstelling uit naar de studie die u besteld hebt. Dat is in elk geval zeer interessant om het debat hier dan verder te voeren. Ik denk dat het nu nog een beetje te voorbarig is om al conclusies te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dank u, mevrouw Brouwers, voor de vraag. Dank u, minister, voor uw beschouwingen die u gekoppeld hebt aan de aankondiging, en die ik grotendeels zelfs kan volgen.

De vraag naar een Vlaamse Netflix, wat op zich een fijn idee is, hangt natuurlijk samen met alle andere bewegingen in dat mediaveld, onder andere ook met de kwestie van het al dan niet kunnen doorspoelen van de reclame. Daarom trekt u dat u dat wilt verbieden. U kent ons standpunt. Wij denken dat dat helemaal geen goede zaak is, omdat je het kijkerscomfort niet straffeloos kunt terugdraaien.

Op het eerste gezicht denken we inderdaad: 'Oh, fijn.' Maar we hebben ook al Stieve, u hebt er ook naar verwezen, minister, en dat is gratis. Een nieuw betalend platform betekent, mevrouw Brouwers zei het ook, een heel nieuw betalend medium. Dat gaat dan concreet inhouden dat het aanbod op Stieve – onherroepelijk waarschijnlijk – veel magerder gaat worden, dat de content daar gaat dalen. Dat is geen goede zaak. Als dan ook nog eens het free-to-aircomfort van de kijker zou verdwijnen wanneer er een verbod komt op doorspoelen van de reclame, dan denk ik dat dit initiatief en alle andere geplande initiatieven de situatie voor de media en de audiovisuele sector in Vlaanderen eigenlijk alleen maar penibeler kunnen maken. Maar ik heb geen glazen bol natuurlijk.

U hebt in een antwoord op een schriftelijke vraag gezegd dat u een studie ging bestellen. Ik hoop dat we de resultaten daarvan gaan kunnen zien voor het einde van de legislatuur zodat u als verantwoordelijke minister nog voor het einde van de legislatuur een aanzet kunt geven opdat de levensvatbaarheid van onze mediasector en de rijkdom van het aanbod waar de Vlamingen aan gewend zijn, zoals free-to-air en Netflix, niet verdwijnt.

Alleszins, denk ik zo, mevrouw Brouwers refereerde er ook aan, 'if you can't beat them, join them', dat het misschien veel interessanter is om met Netflix zelf te gaan praten. De leiderspositie die Netflix nu heeft in Vlaanderen, gaan we niet zomaar kunnen overnemen met een Netvlix.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ook bij ons in de huiskamer is er Netflix. Ik word gedwongen om alle series zoals 'How I Met Your Mother' te bekijken. (*Gelach*)

Ja, dat is nu in. Zo blijf je eeuwig jong, nietwaar. Dit geheel terzijde.

Ik kan de minister volledig begrijpen. Er ligt nog geen dossier op tafel. We moeten wachten tot de sector met iets komt en dan daarop inspelen. Ook in Nederland heeft deze discussie gewoed. Dat is al aangehaald. Men probeert Netflix en andere spelers te dwingen om te zeggen: je moet die content krijgen.

Ik weet ook niet of de series die wij in Vlaanderen produceren ... We zijn niet zo'n groot land. We zijn een groots land, maar nog niet zo groot. De vraag is of we genoeg content hebben om dat allemaal op dat Netflix te krijgen. Ik weet het niet, maar ik stel me de vraag.

Frankrijk heeft een veel groter bereik dan Vlaanderen. Er zijn ook nog eens de landen met een Franstalige bevolking die daarnaar kijkt. Ik weet niet of er een mogelijkheid is om hier de poort te openen naar het noorden, naar Nederland, om daar naar te kijken. Ik weet het niet. Dat is misschien een optie. Ik weet het niet. Dan zouden we niet naar een Netflix Vlaanderen gaan, maar naar een Nederlandstalig Netflix. Er zijn verschillende opties. Ik weet niet of dat tot de mogelijkheden behoort, maar het zijn allemaal zaken die te onderzoeken zijn.

Ik denk dat we eerst moeten afwachten waar een aantal mensen mee naar voren gaan komen. Moet daar steun van de overheid bij? Vanaf het moment dat er Vlaamse of Nederlandstalige content kan worden gepromoot, moet er een mogelijkheid bestaan om vanuit Vlaanderen of de Vlaamse overheid hiervoor

steun te verlenen. Daarvoor is het nu nog te vroeg, alvorens daar een knoop in door te hakken.

Bart Caron (Groen): Twee componenten in dit verhaal zijn belangrijk. Er is een artistiek-culturele component, en die gaat over Vlaamse productie, creatie, werk van onze mensen, kunstenaars, acteurs, scenaristen, technische ploegen, productiehuisen. Er is een economische component inzake de leefbaarheid van de Vlaamse fictie. We moeten onze productiehuisen blijven ondersteunen.

Er is de Vlaamse productie, het belang van onze eigen identiteit, van onze kunstenaars en expressievormen, en die is breder gerelateerd aan de Europese content en diversiteit, en aan vele andere kleine taalgebieden in Europa, zoals de Scandinavische landen om een voorbeeld te geven, die waardevolle content maken en die onder de voet zouden kunnen worden gelopen door een mondiale productie, vooral vanuit Amerika, waar de budgetten veel hoger zijn omdat het taalgebied en de commercialiteit veel groter is.

Het principe dat we onze culturele content in Europa en in Vlaanderen moeten beschermen en stimuleren, moeten we blijven behouden, niet alleen via de zenders in real time, maar ook via een Netflixachtig idee.

Het tweede element is het economische. Netflix is de facto een monopolist aan het worden. Je hebt ook HBO, maar de band tussen HBO en Telenet en de penetratie in Vlaanderen is relatief kleiner dan die van Netflix. Vanuit het economische oogpunt moeten we vermijden dat een monopolist de pay-TV gaat monopoliseren als die volgend jaar, als de markt is gesatureerd, reclame op zijn schema gaat zetten, gepersonaliseerde advertising natuurlijk. Dan ontstaan er nieuwe realiteiten. De monopolist kan dat doen als hij die economische positie heeft en als hij binnen de Europese regelgeving inzake reclame en de Vlaamse decretale regelgeving valt.

Het zijn twee componenten die me doen denken dat we, als we het idee van de monopolist willen doorbreken en culturele content willen bevorderen, waarschijnlijk op het Europese, en niet op het Vlaamse niveau initiatieven moeten nemen. Wij zijn veel te klein. Zelfs met al onze reserve tot en met de Heren van Zichem is ons volume aan content te klein. We kunnen ook inhoudelijk-artistiek niet concurreren met wat het buitenland aan Netflix biedt. Een Europees initiatief is het enige echt leefbare initiatief.

Ik geloof niet in de economische haalbaarheid van nog een Vlaams initiatief. Wat Play More en Stieve doen, heeft een marginaal economisch belang in het Vlaamse medialandschap. We moeten dus op het Europese niveau een initiatief nemen.

Vorige week zat ik in een panel op een congres van Orange, en daar was een vertegenwoordiger van de Europese Commissie. Ook daar was er duidelijk interesse. Daar voelt men aan dat Europa in de verspreiding van die content mondiaal dreigt te verliezen. Hoe Europa initiatief moet nemen, wist niemand van ons te vertellen. Dat is een heel moeilijke kwestie. Ik kijk ook naar de EBU, die hierin misschien een leidende rol zou kunnen opnemen. Je hebt ook het palet van veel commerciële zenders. Ik weet niet in welke mate die op Europees niveau voldoende contacten hebben.

Nog belangrijker is dat onze productiehuisen en onze distributeurs in Europa in dat verhaal worden betrokken. Als er een nieuw initiatief komt dat à la Netflix buiten het circuit van de televisiedistributie valt ... Als er een internettoepassing op je smart tv binnenkomt bij Proximus maar niet bij Telenet, dan hebben de distributeurs er meer commercieel belang bij om actor te zijn in dat verhaal, en niet alleen de leverancier van de kabel waarlangs een buitenlands bedrijf massa's data doorstuurt, zoals dat nu met Netflix gebeurt bij Telenet. Dit is een item dat

in het kader van de netneutraliteit speelt. Als volumes te groot worden, gaan distributeurs druk zetten om die data te laten betalen, omdat het netwerk belast wordt. Je krijgt er dus allerlei dimensies bij.

Het is dus belangrijk om een Europees initiatief te nemen. Minister, ik kijk dan ook naar de VRT en naar de EBU, want dat is een Europees platform, en ik kijk ook naar u als minister van Media die in Europese ministerraden de media-thematiek aanpakt. Er zou minstens een onderzoek, een verkenning moeten gebeuren of er wel of geen mogelijkheden zijn. Niet dat de overheid dit moet doen, maar die moet wel faciliteren dat zoiets kan gebeuren. Als we een valabel alternatief willen hebben dat meer dan nu ook Vlaamse content bevat, dan zal dat de enige uitweg zijn.

Minister Sven Gatz: Het meeste is wel gezegd, maar ik wil nog enkele elementen toevoegen. Steun van de overheid voor dit initiatief is hypothetisch zeker mogelijk – dat wil ik nog eens benadrukken – maar het moet wel op basis van een goed businessplan zijn. Dat businessplan moet nu eenmaal vanuit de privébedrijven komen. Een overheid die sluitende businessplannen maakt, dat is meestal een minder goed idee. We bekijken dat dus en we zullen in november zien of dat effectief kan.

Er werd gezegd dat er minder wordt geïnvesteerd in Vlaamse fictie, maar dat is nog maar te bekijken. We hebben toch nog altijd de verhoging in het aflopende begrotingsjaar om Vlaamse fictie te ondersteunen.

En wanneer het inderdaad zo is of zo zou zijn – want ik kan mij daarover niet uitspreken – dat één private zender minder in fictie investeert wegens een aantal strategische of financiële keuzes, dan is het natuurlijk wel zo dat Netflix omgekeerd wel al mee in Vlaamse fictie aan het investeren is en ook zal moeten investeren in de toekomst, op basis van de regeling die we hebben goedgekeurd.

Met andere woorden, die communicerende vaten blijven vooralsnog in evenwicht. Dat doet niets af aan het feit dat we dit debat moeten blijven voeren. Want het is inderdaad allemaal soms aan de nipte kant. Het is niet zo dat er alleen maar dingen wegvloeien: er komen ook dingen bij.

Dan kom ik tot de grotere kritische massa. Ja, een van de spelers die mee aan de tafel zit, heeft zelf al aangegeven dat we misschien moeten bekijken of het ook mogelijk is met de Nederlandse vrienden, al vergroot je op die manier de moeilijkheidsgraad van de oefening zeker nog. Maar die zaken worden wel meegenomen in het algemeen.

Wat het Europese aspect betreft, zal ik inderdaad aan de VRT vragen dat ze in het kader van haar rol in de European Broadcasting Union (EBU) bekijkt of het mogelijk is om binnen dat platform – want het lijkt mij wel een of misschien wel het meest geschikte platform – te bekijken of er op Europees vlak een initiatief kan worden ontwikkeld dat daaraan tegemoetkomt.

Met andere woorden, het lijkt mij de moeite waard om het te onderzoeken. Ik zal die vraag stellen en we zullen dan bekijken of het mogelijk is. Maar 'to beat them or to join them' blijft natuurlijk de voorname vraag.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw aanvullend antwoord. Ik denk dat er nog heel wat openstaande vragen zijn. We hebben het hier nogal fel op fictie enzovoort gespeeld. Maar het is natuurlijk ook zo dat nog heel veel andere content in Vlaanderen is gemaakt, zoals bepaalde ophefmakende documentaires uit het verleden die je misschien graag eens terug zou willen zien. We kunnen er wel wat in stoppen, een soort bibliotheek van de Vlaamse voornamelijk visuele content. Ik droom er toch wel van dat we op dat vlak iets

kunnen bereiken. Maar het zal allemaal veel geld en heel veel moeite kosten. Als ik dit zo allemaal hoor, denk ik dat er nog veel water zal moeten vloeien, door welke rivier u ook maar wilt, vooraleer dit kan worden gerealiseerd.

We moeten november afwachten. Dat lijkt mij het geschikte moment om daarop terug te komen, eventueel in het kader van de beleidsbrief.

Bart Caron (Groen): En ik die dacht dat Netflix de afkorting was van Netherlands en Flanders, maar dat blijkt dus niet het geval te zijn. Het is maar een flauw mopje.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de impact van het sociaal plan op het cultuuraanbod van de openbare omroep – 2459 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomstvisie van de VRT omtrent haar cultuuraanbod en de rol van Klara hierin – 2477 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, cultuuraanbod is een van de kernopdrachten van de VRT en staat dan ook centraal in de strategische doelstellingen van de beheersovereenkomst. Daarin worden een aantal krachtlijnen gedefinieerd, op bladzijden 19, 20 en 54 om – terecht – de ambitieuze verwachtingen te duiden: de VRT is een sleutelspeler in het toegankelijk maken van cultuur, er is aandacht voor diverse culturele domeinen enzovoort. We kennen die verwachtingen allemaal.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag 239 van 24 mei blijkt dat de VRT hiertoe een tweeledige aanpak verkiest – specifieke culturele programma's in combinatie met het cultureel aanbod verweven in het volledige aanbod van een aanbodsmerk – en dat de performantiemaatstaf van de beheersovereenkomst wat betreft het aantal cultuuritems in Het Journaal – minimum 365 – ruimschoots behaald wordt. Toch wordt er vaak gemord over het cultuuraanbod van de VRT.

Die discussie is de afgelopen weken opnieuw opgeflakkerd, toen bekend werd dat Klara het voortaan met vijf personeelsleden minder moet stellen: voor de laatste redacteur op de klassieke muziekredactie, een administratieve kracht, een musicoloog-samensteller, een technicus en een presentator is er wegens de besparingen in kader van het sociaal plan niet langer een plaats bij de VRT. "Klara is 100 procent cultuur", zo stelde de openbare omroep met stip in antwoord op mijn schriftelijke vraag. Maar dat uiterekend deze zender opnieuw zo hard getroffen wordt door de besparingen, doet de vraag rijzen of er in de toekomst nog wel kan worden voldaan aan de cultuuropdracht van de openbare omroep. "Als men Klara geen injectie geeft, wordt dat een aflopend verhaal", zo vat Kurt Van Eeghem het samen. Net als vele fervente luisteraars van de zender kan ik hem enkel bijtreden.

Verontrustend is ook wat in de berichtgeving van De Morgen te lezen staat, namelijk dat volgens de vakbond deze ontslagen niet correct zouden zijn verlopen. Ik kan enkel vaststellen dat de betrokken personen wellicht ook niet zijn opgenomen in de cijfers rond hertewerkstellingstrajecten die de VRT in antwoord op mijn schriftelijke vraag 274 van 21 juni 2018 recent doorgaf. Ik heb de tabel met die cijfers toegevoegd.

Minister, mijn vragen aan u zijn dan ook van tweeërlei aard. Hoeveel mensen werken er momenteel nog bij Klara?

Hoe schatten de leiding en de ploeg van Klara de huidige situatie in na het verlies van vijf mensen opdat de hoge kwaliteit die de luisteraars van Klara verwachten, gegarandeerd kan blijven? En op welke manier ondersteunt de algemene directie van de VRT de leiding en de ploeg van Klara om hen hierin te helpen?

Deelt u de overtuiging dat het aanbieden van een nichezender als Klara tot de opdracht van de openbare omroep behoort? Ziet u nog een toekomst weggelegd voor Klara?

Hoe kan in de toekomst beter worden gemonitord dat de VRT aan haar cultuuropdracht voldoet? Want tijdens de hoorzitting van 27 april 2017 over de samenwerking tussen de VRT en de culturele sector gaf de algemeen directeur Media en Productie van de VRT aan dat de monitoring van cultuuritems nog verder zou worden geoptimaliseerd, wat een vergelijking tussen opeenvolgende jaren mogelijk zou maken. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag 239 van 24 mei 2018 kan ik concluderen dat dit nog steeds niet optimaal verloopt en durf ik te vermoeden dat het de VRT ook niet wenselijk lijkt om het aantal cultuuritems systematisch te registreren.

Is voor de ontslagen medewerkers van Klara een hertewerkstellingstraject uitgetekend? Zo ja, waarom is voor hen geen nieuwe functie binnen de VRT gevonden? Zo neen, waarom is dat niet gebeurd? Zijn deze personen opgenomen in de cijfers die de VRT midden juli 2018 heeft doorgegeven? Dat is de tabel die ik in mijn vraag om uitleg heb opgenomen (zie [bijlage](#)).

Tot slot, hoe weerlegt de VRT de vaststelling van de ACOD dat het proces dat aan de ontslagen is voorafgegaan niet transparant is verlopen?

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Mevrouw Segers, ik kan me eigenlijk alleen maar aansluiten bij uw vraag om uitleg en dan zeker bij uw vraag om een specifieke monitoring van de cultuuritems op te zetten. Indien de VRT daar zelf niet in slaagt, zullen we in de volgende beheersovereenkomst nog meer performante maatstaven moeten hanteren en in detail uitwerken.

De afgelopen weken is duidelijk gebleken dat de besparingen bij Klara heel wat mensen hebben beroerd. Mijn punt blijft dat vijf mensen moesten vertrekken, en dat brengt het totale aantal mensen die moesten vertrekken op 24 personen. Sinds september 2018 zijn ook heel wat wijzigingen aan de najaarsprogrammatie doorgevoerd. Hierdoor is de zendtijd voor verdiepende duiding nog eens ingeperkt. De VRT heeft tevens aangekondigd dat de zendtijd van het journaal om 18 uur zal worden ingeperkt. Volgens mij zal dat een invloed hebben op de aandacht voor cultuur op onze openbare omroep.

Minister, hebt u een duidelijk zicht op de toekomstvisie van de VRT op zijn cultuuraanbod? Welke weg wil de VRT op met Klara als exclusieve cultuurzender? Welke stappen kunt en wilt u zetten om de VRT te wijzen op het belang van culturele verdieping en op zijn verantwoordelijkheid in het licht van de beheersovereenkomst?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, bij de VRT werken momenteel 42,3 voltijdse equivalenten die uniek voor Klara worden ingezet. Net als de andere radiozenders, heeft Klara een pool van freelance medewerkers die vanwege hun

expertise worden ingezet. Enkele freelancers worden op piekmomenten of tijdens de vakantieperiodes ingezet. Daarnaast maakt Klara in een genetwerkte organisatie als de VRT gebruik van de diensten van andere afdelingen. Op die manier wordt een gedeelte van het werkvolume van Klara ingevuld. Een aantal van deze diensten worden centraal georganiseerd. Hun capaciteit wordt voor alle radio-merken en dus ook voor Klara ingezet.

Ik geef enkele voorbeelden. Klara werkt samen met operationele afdelingen voor de captaties van muziekoptredens en evenementen. Klara werkt samen met de digitale profielen van het digitaal productiecentrum en met de marketingafdeling.

De leiding van Klara en van de VRT hebben me laten weten dat de hoge kwaliteit van het aanbod van Klara verzekerd blijft. Ik zal wat meer toelichting geven bij het vertrek van vijf medewerkers van Klara. Vooreerst is wat nu in de media naar voren komt, op zich geen nieuws. Dit gaat terug op de gekende afspraken die twee jaar geleden zijn gemaakt in het licht van het Toekomstplan dat de raad van bestuur van de VRT heeft goedgekeurd. Ook toen is de impact op Klara, waarover nu opnieuw wordt bericht, onder de aandacht gekomen. Het uitstroomplan bij Klara is een onderdeel van het Toekomstplan. Voor alle radionetten samen moesten 30 voltijdse equivalenten afvloeien. Het vertrek van deze vijf personen komt neer op 3,6 voltijdse equivalenten.

Klara heeft dit op een aantal manieren opgevangen. Er is een herschikking van taken geweest. Presentatoren moeten voortaan zelf de techniek van hun uitzendingen verzorgen. Dit is op de andere radionetten al langer gangbaar. Klara kan op verschillende vlakken rekenen op de ondersteuning van andere afdelingen, zoals voor captaties, digitale ondersteuning enzovoort. Net zoals de andere netten, werkt Klara ten dele ook met mensen die op freelance basis werken.

Klara is proportioneel niet meer of niet minder getroffen dan de andere netten of afdelingen van de openbare omroep. Indien we de totale besparingen bij de radiozenders van de VRT in beschouwing nemen, is de grootste besparing gerealiseerd bij de grootste zender, Radio 2. Dat zal niemand verwonderen.

Zoals al vermeld, zijn de personeelsbesparingen bij Klara twee jaar geleden afgesproken in het sociaal plan. Hierdoor heeft Klara tijd gehad om zich aan de nieuwe context aan te passen en om het aanbod te vrijwaren. De VRT heeft het aanbod van Klara aangepast en aangevuld.

Klara zet nog meer in op liveconcerten. Dat gebeurt ook tijdens het weekend. De cultuurkalender komt nu ook tijdens het weekend aan bod op Klara. Hierdoor kan de zender nog korter op de bal spelen en zelfs nog meer cultuur coveren. 'Music Matters' vervangt 'Boetiek Klassiek'. 'Vrijdag' vervangt 'Trio'. 'Pompidou' zal nog meer live uitzenden.

Klara is meer dan enkel radio. Het voorbije anderhalf jaar heeft Klara steeds meer ingezet op de creatie van digitale content. Zo heeft de VRT onder andere het aanbodsmerk 'Van A tot Z' gelanceerd. Dat betekent dat op VRT NU tot vijf uur durende gesprekken met inspirerende persoonlijkheden worden aangeboden. Ik wil hier ook 'Dagelijkse kunst' ten huize van bekende persoonlijkheden en het Youtubekanaal 'Iedereen Klassiek' vermelden. In 2019 zal het digitaal cultureel aanbod nog verder worden uitgewerkt, onder meer door de samenwerking met freelance medewerkers en met mensen met culturele expertise in andere afdelingen van de VRT. Dat plan wordt momenteel voorbereid.

De volgende vraag betreft de afvloeiingen bij Klara in het licht van de cultuuropdracht van de VRT en de monitoring van de cultuuritems. Hier is terecht de nadruk op gelegd. Het klopt dat de monitoring van alle cultuuraandacht, dat zijn de cultuuritems, van de VRT nog niet optimaal verloopt. In het cultuuroverleg

van de VRT wordt besproken welke cultuuronderwerpen in het aanbod van de verschillende aanbodmerken aan bod kunnen komen. De integratie van een omroepbreed redactiesysteem, Pluxbox geheten, heeft vertraging opgelopen. Dat systeem zou een betere datatagging toelaten. Met de operationele uitrol van dit systeem kan ook aan de tagging van cultuuritems worden gewerkt. In afwachting maken alle netten manueel werk van een interne rapportering. Het gebeurt nog niet vanwege ICT-redenen, maar het is niet zo dat dit niet zal gebeuren en het is zeker niet zo dat de VRT dit niet wil doen.

Dan zijn er de hertewerkstellingstrajecten. Wat daarmee? Drie van deze vijf medewerkers verkozen om niet in een hertewerkstellingstraject in te stappen. Voor de twee andere medewerkers werd een hertewerkstellingstraject uitgeschreven. Aan beiden werd ook een alternatieve job voorgesteld. Daar gingen ze helaas niet op in, maar dat is hun volste recht. Een van beiden heeft de VRT ondertussen verlaten. De andere persoon zit momenteel nog in een hertewerkstellingstraject, dat nog niet ten einde is. In de cijfers van voor het reces werden niet alle medewerkers opgenomen die door het sociaal plan werden geïmpacteerd. Enkel de medewerkers met wie we nog in gesprek waren en voor wie het dossier nog niet afgerond was, werden erin opgenomen. De cijfers bevatten dan ook de betrokken medewerkers die een hertewerkstellingstraject hadden.

Dan was er een vraag gesteld over ongenoegen bij een vakbond omdat deze ontslagen niet transparant verlopen zouden zijn. Ik ontvang daarover niet dezelfde signalen. Dat is alles wat ik kan zeggen. Ik zoek daarover niet de polemieken op, maar ik geef aan wat mijn informatie is. De VRT-directie geeft aan dat het hele hertewerkstellingstraject samen met de vakbonden is uitgerold. De individuele trajecten werden besproken in de hertewerkstellingscel. De VRT geeft aan aldus volledige transparantie te hebben geboden, zowel tegenover de betrokken medewerkers als tegenover de sociale partners. De hertewerkstellingstrajecten verlopen voor alle merken op dezelfde manier, dus ook voor Radio 1 en Radio 2, en trouwens heel de VRT. De VRT-radiodirectie werkte samen met de humanresourcesdirectie, de personeelsdirectie, zullen we dan maar zeggen, met veel zorg aan die trajecten. Voor alle betrokken medewerkers is wel degelijk naar oplossingen en dus ook naar hertewerkstelling gezocht. Voor een aantal is dat gelukt, voor een beperkt aantal anderen niet, en dat betreurt de VRT.

Hoe kijk ik aan tegen de besparing op culturele verdieping? Dat was een vraag van mevrouw Van Werde. Ik besef de gevoeligheid over dit thema. Ik ben het thema uiteraard ook niet ongenegen. Ik kom daar zeker op het einde nog verder op terug. Waar het mij als minister echter in de eerste plaats om gaat, is of dit alles op dit moment conform het Mediadecreet en de beheersovereenkomst gebeurt. De gedelegeerd bestuurder is conform artikel 14 van het Mediadecreet belast met de dagelijkse leiding van de VRT, en daar is dus ook het personeelsbeleid bij inbegrepen. Deze beslissing lijkt me geen aantasting in te houden van de opdracht van de VRT inzake cultuurbeleid zoals die geformuleerd is in de beheersovereenkomst. Maar nogmaals, ik kom daar straks op terug.

Over de toekomstvisie van de VRT in verband met het cultuuraanbod waren er ook vragen. We hebben permanent overleg met de VRT over haar werking en beleid, dus ik word inderdaad op de hoogte gehouden van de evoluties en ook de toekomstvisie van de VRT. Gezien het belang van de vraagstelling en de thematiek ga ik hier graag dieper op in. De VRT volgt een cultuurplan, zoals geformuleerd in 2016. De missie van het VRT-cultuurbeleid werd daarin beschreven als volgt, zoals u weet: "De VRT zet in op een actieve en geïntegreerde cultuuraanpak die de mediagebruiker met kennis van zaken informeert over het culturele landschap met als doel de participatie aan cultuur te stimuleren." De VRT heeft aandacht voor cultuur, uitgaande van de volgende zes principes: met

kennis van zaken; geloofwaardig; enthousiasmerend maar kritisch; mediamiek; met synergie en uitwisseling van expertise en ideeën tussen de redacties; met airplay voor VRT-ambassadeurs. Ik dacht dat 'mediamiek' een fout was in het ontwerpantwoord van mijn kabinet, maar 'mediamiek' betekent het vermogen om cultureel aanbod te kunnen overbrengen op derden. Dat is dus wel degelijk een Nederlands woord. Dat is zeer belangrijk. Wij zijn daar allemaal uiteraard ook bij betrokken.

De VRT zet in op een actieve en geïntegreerde cultuuraanpak: de omroep informeert met al zijn aanbodsmarken de mediagebruikers over wat er gebeurt in het culturele landschap. Elk merk doet dat op zijn eigen manier voor zijn eigen doelpubliek. Cultuur komt dan ook aan bod in zowel informatieprogramma's – zo waren er bijvoorbeeld 677 cultuuritems in Het Journaal in 2017 – als algemene programma's en specifieke cultuurprogramma's. Tegelijk stimuleert de VRT de Vlaming om te participeren aan cultuur. Ik geef nu aan wat de aanbodsmarken zoal doen.

Canvas wil mensen inspireren met en warm maken voor cultuur. Cultuur zit verweven doorheen het hele aanbod: in dagelijkse actua-afspraken zoals De Afspraak, in de Vlaamse primetimeproducties en in de aankoop van internationale documentaires, in online mobiliserende acties. Canvas doet dat waar mogelijk en in samenwerking met de culturelesectorpartners. In de praktijk biedt Canvas wekelijks ook een forum, ruimte voor auteursdocumentaires en films, waaronder de cinefiele film. Tegelijk wil Canvas met aantal projecten een breed publiek bereiken, zoals met 'Thomas speelt het hard', dat u zich ongetwijfeld nog herinnert, of nu met 'Hanne danst'.

Radio 1 legt voor zijn cultuuraanbod het accent op beleving en ontdekking. Hiervoor wordt samengewerkt met interne partners, zoals Klara en Canvas, en externe partners, om zo het culturele middenveld te stimuleren. Radio 1 blijft zijn culturele gidsfunctie ook uitdragen op culturele evenementen en locaties in Vlaanderen. In het aanbod wordt onder andere in de duidingsprogramma's aandacht besteed aan de culturele agenda, en zoals u weet, zendt dit net ook het twee uur durende cultuurprogramma Culture Club uit.

Ook de andere aanbodsmarken hebben aandacht voor cultuur, maar dan op hun eigen manier en in overeenstemming met hun netprofielen. Klara is uiteraard dé cultuurzender van de VRT. Ik kom daar meteen op terug. Klara verbreedt zijn aanbod ook meer op digitaal vlak. Dat zei ik al. De digitale platformen worden meer ingezet voor het coveren van de culturele agenda. Vanaf het najaar zal men, ik herhaal het nog even, meer Klara Live brengen. Klara Live is er vanaf begin september elke weekdag en bij grote concerten op zaterdag. Klara volgt dus toch meer dan vroeger het aanbod van grote concertzalen in binnen- en buitenland. Men is daar meer live bij. Er zijn bovendien ook een aantal grote projecten, zoals Iedereen Klassiek, de aandacht voor Bernstein in oktober, een special rond Tsjaikovski in december en de onlineverhalen. De merken coveren en organiseren ook cultuurevenementen in Vlaanderen. Dit jaar werd bijvoorbeeld, zoals u weet, een omroepbreed leesproject gelanceerd met het oog op de leesbevordering, LangZullenWeLezen. Alle VRT-netten werken daar al aan mee. De komende weken komt het project in een verkiezingsfase. Niet die van ons, een andere.

Welke weg wil de VRT op met Klara als exclusieve cultuurzender? Is het een nichezender, en hoe moeten we dat allemaal in de toekomst en nu bekijken? De rol en de missie van Klara blijven op dit ogenblik natuurlijk onveranderd, conform de beheersovereenkomst voor 2016-2020. Het profiel en het aanbod van Klara wordt binnen de VRT als volgt geformuleerd. Rust opzoeken in een wereld vol hectiek is meer dan ooit een behoefte van de mediagebruikers. Klara is de 'slow

zone' binnen het radiolandschap, en biedt mediagebruikers een vluchtheuvel van schoonheid en genot. Klara wil de beleving van cultuur, klassieke muziek en jazz stimuleren, en biedt ook ruimte voor verdieping op het gebied van geschiedenis, kunst, muziek en maatschappelijke thema's.

Men wil open en inspirerend zijn. Men wil luisteraars een open en inspirerende plek bieden waar men tot rust kan komen, een 'slow zone' die vertrekt vanuit de realiteit, het ritme en de leefwereld van de luisteraar. Via een emotieve benadering van muziek en content wil men mensen kunnen bereiken.

Wat betreft acties, evenementen en muziek investeert Klara in spraakmakende en uitnodigende acties en events rond klassieke muziek. Naast een uitgesproken klassiek muzikaal aanbod zet Klara in op een brede muziekprogrammering. Dat gaat over jazz, maar ook over elektronica, hedendaagse muziek, chanson, wereldmuziek, filmmuziek. Klara wil ook een belangrijke culturele gidsfunctie waarmaken. Het wil de ultieme gids zijn als het gaat over klassieke muziek, jazz en cultuur in het algemeen en speelt ook een grote rol in het ontdekken van jong talent, zowel op het gebied van muziek, podiumkunsten, literatuur, film, architectuur als beeldende kunst. Klara wil die gids- en scoutingfunctie de komende jaren nog meer benadrukken als duidelijk culturele wegwijzer voor de mediagebruiker.

Klara wil ook de cultuurkatalysator voor de VRT zijn en vanuit zijn content en via zijn ambassadeurs het cultuuraanbod doorheen de VRT, en op die manier zijn impact op de cultuurbeleving in Vlaanderen, verhogen. Klara wil zijn expertise uitdragen bij andere zenders, programma's en diensten van de VRT.

Tot slot is er het digitale aspect. Men gaat steeds meer op sociale media inzetten om acties te versterken en te promoten. Klara investeert ook op een goede manier in goed gekozen podcasts en heeft ook een eigen YouTube-kanaal, waar klassieke muziek voor een breed publiek uit de doeken wordt gedaan. En uiteraard is er ook de aparte video-content op Klara.be en VRT NU.

Wat dan met het spanningsveld tussen de gebeurtenissen die wij vandaag bespreken en de cultuuropdracht van de VRT? Ik ben minister van Cultuur – dat hoef ik u in mijn vijfde mandaatjaar niet te herhalen – dus uiteraard vind ik cultuur op de VRT een belangrijk item. Uiteraard moet ik me binnen de beleidslijnen van de afspraken houden zoals die neergelegd zijn in het Mediadecreet en de beheersovereenkomst. De hefbomen zijn dus de huidige beheersovereenkomst en de parameters die daarin vervat zitten. Wil men verder gaan, dan is dat voor een herziening van de beheersovereenkomst of voor een volgende beheersovereenkomst.

We hebben een aantal beperkte zaken die we met de VRT gaan bespreken voor herziening van de beheersovereenkomst – dus geen fundamentele zaken. Die liggen nu de komende weken en maanden voor. Uiteraard zal het parlement daarover ingelicht worden. Ik denk dat dat een goede aanleiding is om deze problematiek opnieuw met de VRT te bespreken, in het kader van de culturele opdracht van de VRT, zowel verbreding als verdieping.

Ik heb u willen meegeven dat Klara nog altijd heel veel goede dingen doet, en soms ook nog meer dingen doet dan vroeger. Het is dus zeker niet al kommer en kwel, dat wil ik benadrukken. Toch wil ik de problematiek en de gevoeligheid die hier geuit worden door de vraagstellers, mee op tafel leggen in de gesprekken met de VRT. Dat zal dus vervolgd worden. Ik ga geen uitspraken doen over waar dat dan exact toe zal leiden, maar dat engagement wil ik zeker aangaan.

Dat zijn de twee boodschappen die ik wilde geven. Er is geen reden tot fundamentele bezorgdheid, maar het is goed dat we de problematiek van deze 5 afvloeiingen – 3,6 voltijdse equivalenten – meenemen in het gesprek in de

komende weken en maanden. Ik ga ervan uit dat dat voor het einde van het jaar zijn beslag moet kunnen krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Bedankt voor het bijzonder uitgebreide antwoord, minister. Dat is ook terecht, want het gaat echt over het hart van waar een openbare omroep het verschil maakt, zijnde die culturele opdracht die de markt niet evidentierwijze opneemt.

Met 42,3 voltijdse equivalenten realiseert Klara ongelooflijk veel. Ik wil daar vooreerst zeker mijn appreciatie voor uitdrukken. Ook de opsomming van wat via de andere kanalen van de VRT aan cultuur gebeurt, is indrukwekkend. Maar met de aankondiging nu van die 5 bijkomende ontslagen bij Klara, moeten we toch wel vaststellen dat de zware besparingen in 2014 wel degelijk hun impact blijven hebben. Het is dan belangrijk dat wij onze bezorgdheid daarover uitdrukken.

Het lijstje dat u opsomt van wat er bij Klara en de VRT gebeurt qua aandacht voor cultuur, is indrukwekkend, maar blijkbaar zit er toch wat ruis op wat enerzijds de VRT zegt te doen en wat anderzijds de sector ervaart. Daar zijn toch andere geluiden te horen. Het cultuuroverleg dat de VRT in 2017 heeft opgestart, ook naar aanleiding van onze gedachtewisseling hier, is, zo hebben we kunnen lezen in het jaarverslag van 2017, één keer bijeengekomen. Er is wel veel bilateraal overleg geweest, zo staat ook in het verslag. Mij lijkt dat cultuuroverleg met de ruime culturele sector, en niet alleen met de kunsten, een heel belangrijk forum. Het is goed te weten hoeveel keer dat in 2018 al is bijeengekomen, want dat is natuurlijk het moment waarop de VRT kan afstemmen met de ruime culturele sector of wat zij doet, concordeert met wat de sector verwacht.

Gisteren hebben we bijvoorbeeld een persbericht gekregen over het nieuwe digitale initiatief voor cultuurparticipatie. Schitterend, denk ik dan. Ik was heel enthousiast, ik heb het ook direct getweet. Maar ook daar is het belangrijk dat de hele ruime culturele sector wordt meegenomen en dat er niet alleen aandacht is voor de kunsten. Ik zou willen weten in welke mate dat met het cultuuroverleg tot stand is gekomen. Zijn ze daarbij betrokken? Hebben ze daar mee over kunnen nadenken? Hebt u daar zicht op, minister?

Dan is er nog het punt van het personeel. De tabel die u mij doorgestuurd hebt in antwoord op mijn schriftelijke vraag, was nog niet volledig. Toen stonden er 4 in bespreking. Het zijn er 5 geworden. Het waren 3,1 vte's, het zijn er 3,6 geworden.

Dan rijst bij mij de vraag of er nog zullen volgen bij Klara en bij de andere zenders. Dat is een belangrijke vraag.

Het feit dat ook de ACOD aangeeft dat die ontslagen niet transparant zijn verlopen terwijl de VRT zegt dat dit wel het geval is, geeft ook aan dat er opnieuw ruis zit op de communicatie.

Manuela Van Werde (N-VA): Mevrouw Segers, u maakt het me heel moeilijk want u hebt me het gras voor de voeten weggemaaid. Ik wilde het ook hebben over de vraag of de ruime culturele sector eveneens geconsulteerd wordt. Gisteravond kwam dan het persbericht van de VRT, zeer strategisch gelanceerd, denk ik dan met mijn slecht karakter.

Met die verbreding ben ik alleszins heel blij. De mooie initiatieven die daarop staan, zijn prima. Klara staat echter wel voor verdieping, en die is er toch nog niet genoeg. Ik blijf op diezelfde nagel kloppen. Instagramaccounts en de digitale ontwikkeling zijn allemaal prima, maar wijzen bij Klara niet echt op verdieping. Ze zijn nodig, maar de rest mag niet ontbreken.

Die culturele agenda wordt dus nauwgezet gevolgd, maar wordt er ook wel eens een voorzet gegeven vanuit Klara? Het lijkt me belangrijk dat zij iets in gang zetten, iets bewegen.

Ik heb nog een laatste, zeer cynische vraag. Legt de VRT zich er gewoon bij neer dat er vijf mensen zijn ontslagen? Daar is een hoop rumoer over geweest en niemand is daar echt gelukkig mee, maar blijft dat zo?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik dank de collega's voor de vragen, want we moesten het de afgelopen weken ook stellen met wat we daar in de media over konden lezen. Ik heb ook even gereageerd dat het tot de autonomie van de VRT behoort om na te gaan hoe zij dat toekomstplan verder invullen. Voorzitter, ik weet dat dit misschien allemaal heel soft klinkt, maar dat is wel zo. De minister heeft ook duidelijk gezegd dat dit op een proportionele manier gebeurt.

Maar wat veel belangrijker is in heel deze discussie, en dat is hier gelukkig ook aan bod gekomen, is de vraag hoe de VRT op al haar kanalen en zeer specifiek ook op Klara, het culturele aanbod invult. We hebben daar in het verleden al discussies over gehad, dit moet immers goed verder worden opgevolgd. De minister heeft dat ook gezegd, maar wij zullen het ook verder opvolgen. Dat is eigenlijk het belangrijkste aan heel de discussie, los van het feit dat het gaat over personen die daarmee worden geconfronteerd in hun professionele leven, wat altijd heel erg is. Versta me dus niet verkeerd. Wat het aanbod aan cultuur op alle VRT-kanalen betreft, mag er gerust nog een tandje bij worden gestoken.

Bart Caron (Groen): Ik wil nog een aantal elementen toevoegen aan het debat. Ik wil het ook een beetje verbreden. Sinds 2010 zijn er bij Klara 28 mensen vertrokken, 15 plus 4 mensen zijn met pensioen, 5 mensen zijn vrijwillig vertrokken, 1 is geheroriënteerd, 3 zijn ontslagen en 1 is langdurig ziek. Die 28 mensen zijn vervangen door 4 mensen. Dus die 5 mensen zijn de laatste rit van het toekomstplan.

Het budget voor alle radiostations in 2006 bedraagt 88,1 miljoen euro. In 2016 was dat 99 miljoen euro. Van die 88 miljoen euro in 2006 was 14,6 miljoen euro voor Klara, en van de 99 miljoen euro in 2016 was 13,2 miljoen euro voor Klara. Het is duidelijk dat zowel het budget als de personeelsbestaffing van Klara in tien jaar tijd ernstig is gedaald. Het zijn geniale mensen die er werken en zij maken ook heel goede radio, dat moeten we eerlijk zeggen. Ze verdienen mijn grootste waardering maar net daarom er nog eens zo diep in snijden, vind ik echt niet verdedigbaar. Dat is ook de reden waarom ik daar altijd op gereageerd heb, deels ook trouwens met collega's die hier vandaag aanwezig zijn.

Onze norm moet France Culture of BBC Radio 3 zijn, we hebben dat ooit samen gezegd en geschreven in deze vergadering, en niet een soort van achterkamertje van de VRT, als ik het in die termen mag zeggen.

Minister, ik heb nog een vraag voor u die u vandaag niet moet beantwoorden. Ik kan ze ook schriftelijk stellen als u dat liever wilt. In april 2017 is er overleg geweest met de cultuursector ten gevolge van de belofte om dat op regelmatige basis te doen. Ik zou willen weten hoe vaak dat overleg sindsdien is samengekomen.

Ik heb het vermoeden dat een en ander ons een beetje als een soort van 'slow zone' is voorgesteld, 'we gaan dit en dit en dat doen', terwijl een aantal engagementen slechts beperkt zijn nagekomen. Ik heb er alle begrip voor dat dat moeilijk is in een dergelijk groot huis. Klara vraagt vergoedingen als men met een reportageploeg of zeker bij een uitzending op locatie wil uitzenden bij een

culturele of artistieke manifestatie zoals een belangrijke tentoonstelling. Ik vind dat men daar eens over moet nadenken. De cultuurlender die de cultuurgesubsidieerde sector om geld vraagt waardoor een onderscheid des dingen ontstaat dat niet gebaseerd is op artistieke of culturele beoordelingen maar op de meest betalende, krijgt zendtijd op Klara. Is dat zo? Klopt dat? En welke strategie wordt daarin gevolgd? Als u liever hebt dat ik die vraag schriftelijk stel, wil ik dat gerust doen. Ik ben door de verschillende mensen uit de cultuursector die bij dat overleg betrokken zijn, persoonlijk aangesproken, en die schreeuwen om een opvolging daarvan. Dat gebeurt niet maar zou echt moeten gebeuren. Die strategie die toen is uitgewerkt, wil ik verwerkelijkt zien, zowel in de verbreding als in de verdieping van Klara. De vragen die op tafel liggen, wijzen allemaal op een gebrekkige opvolging van de afspraken die daar zijn gemaakt.

Minister Sven Gatz: Ik ben het niet eens met de mensen in de zaal die zeggen of gezegd zouden hebben dat de VRT te weinig voor cultuur doet en te weinig aan cultuurverbreding doet. Natuurlijk, het kan altijd beter, het mag altijd beter, maar qua verbreding komt de zender volledig aan haar afspraken tegemoet. Dat kan ze ook bewijzen met de verhoging van het aantal items in de journaals enzovoort. Ik denk dus niet dat verbreding de eerste problematiek is. Verdieping is een ander spanningsveld.

Sommigen hebben dit wat raar bekeken. Het is niet verkeerd dat de VRT proactief communiceert voor een commissie of op haar eigen communicatieritme over wat ze van plan is om qua investeringen digitaal in cultuur allemaal te doen. Daarop zouden we ons toch allemaal moeten verheugen, dacht ik zo.

Inzake de cultuurspecifieke zender en de cultuurverdieping is het niet zo dat Klara geen acties lanceert, zoals sommigen hier hebben gezegd. Langzullenelezen is nog te bekijken, maar Iedereen Klassiek is toch meer dan een schot in de roos. Laten we onze kritiek dus toch maar een beetje scheiden van feiten waar we niet naast kunnen kijken.

Ik begrijp wel dat als het Vlaamse publiek wat kan meepikken, kan profiteren en blij kan zijn met de cultuurverbreding, de sector kritisch en op zijn honger blijft inzake cultuurverdieping. Dat is het debat dat we met hen moeten hebben, dat is het debat dat ik in de komende maanden met hen wil hebben naar aanleiding van de herziening van de beheersovereenkomst, maar in alle constructiviteit.

We zullen ook vragen hoe vaak het cultuuroverleg sinds de start is bijeengekomen. Die cijfers moeten we doorgeven. Het is niet de bedoeling dat er nog bijkomende afvloeiingen zijn bovenop het toekomstplan. Dat wil ik wel benadrukken. Ik wil – dat zal ik in algemene termen zeggen – ook het afvloeien van de vijf personen waarover we het hadden in de gesprekken over de herziening van de beheersovereenkomst met de VRT, herbekijken. Het is niet aan mij om te zeggen: je moet die of die mensen ontslaan of in dienst nemen. Daarmee zou ik mijn boekje volledig te buiten gaan.

Ik wil wel in debat gaan over hoe we de cultuurverdieping op de VRT behouden of versterken. Dat is toch een engagement dat als positief kan worden gezien ter afsluiting van dit debat, dat ik graag voortzet als we nog eens een gedachtewisseling hebben met de VRT in de komende maanden of na nieuwjaar, wanneer de datatagging van een aantal culturele items in orde is, omdat dat ons toch weer een basis zal geven. Ik zal ook vragen wanneer dat kan. Ik vermoed dat het geen kwestie van maanden meer zal zijn en dat het binnenkort kan worden verwacht.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mijnheer Caron, de cijfers die u gaf over de evolutie over tien jaar, tonen dat de VRT meer dan proportioneel inspanningen heeft gedaan

inzake besparingen. Daar zit nu wel een ondergrens op. Het zijn stuk voor stuk allemaal schitterende mensen die keihard werken en veel moeten realiseren.

Minister, ik ben blij te horen dat u zegt dat de monitoring beter kan. Die moet beter. Ik hoop dat u in dat overleg de oproep zult meenemen die collega Caron en ikzelf hebben gedaan om dat cultuuroverleg op regelmatige basis te laten plaatsvinden. Het kan niet zijn dat de VRT zegt: we zijn er voor de cultuursector, maar dat die cultuursector zich niet betrokken voelt bij initiatieven die worden genomen, hoe schitterend ook. Dat overleg is cruciaal.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik denk niet dat iemand hier heeft gezegd dat er geen verbreding is. Toen ik zei dat ze geen initiatieven nemen en alleen de culturele agenda volgen, dan bedoelde ik dat dat ze bijvoorbeeld een maatschappelijke discussie kunnen aangaan. Het ging niet echt over nieuwe initiatieven.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.